

7 - 4 ביוני 1973

נא לזכור

ביום הבחירות!

הכנסת השביעית עוד לא סיימה את עבודתה. עוד מעט יתחיל בכל המפלגות מחול-השרים על המקומות הריאליים ברשימת-המועמדים.

על רקע זה, כדאי מאוד להשליך מבט על מליאת הכנסת. מליאת הכנסת!

הצעת לסדר-היום נגד האונת-הסתור הורדה ב" שבע שערב מסדר-היום ברוב של 10 נגד 2 קולות. נכחו בדיוק 10% מן הכנסת.

באותו יום הציעו גח"ל וע"מ הצעה משותפת ל" סיכום הדיון במישרד-החוץ. דרשתי למנות את הקר לות, וכך נרשם חבר בפרוטוקול. הצביעו בעדה 2 (שני!) חברי-הכנסת, שאחד מהם היה יושב-ראש ה" ישיבה (צבי צימרמן) שנכח בתוקף תפקיד זה. כל" מר: מילבד הו"ר, נכה ח"כ אחד מבין כל 30 חברי-הכנסת של שתי הסיעות.

השבוע, בסיום הוויכוח על שביית-הרופאים, הנו" געת למאות אלפי תושבים במדינה, נראתה המליאה — לפי תיאורו של כתב, "מעריב", יהושע ביצור — כך:

לקראת גמר הישיבה, וכאשר ניצב בסיומו על הדוכן ח"כ שמואל מיקונים, יכלה האר- פוזיציה לגבור בנקל על ה- ממשלה. באולם נמצאו אז אר- בעה נציגים של סיעות האר- פוזיציה — פרופ' י. קלינג- הופר, א. שוסטק, א. אבנרי וש. מיקונים — לעומת ציגי יחד ויחיד(!) של הקואליציה, סיעת המערך מ. ברעם

כשנכה שריהבריאות לדעת שבכל הצבעה נוכל ל- השיג רוב נגד הממשלה, הוא פשוט דחה את נאום- התשובה שלו, וכך נחתה ההצבעה.

האם שיקר

כבוד השר?

לפעמים משווים את סיעתנו לכלב-השמירה של ה- כנסת. כלב-שמירה נובה, אבל כשהוא תופס שודד ברגל, אין הוא מרפה כל-כך מהר.

כך עשוי, ונעשה, בפרשת "קרן ספיר".

ברגע שהעלינו את הפרשה, הגיש אמנון זיכרוני שתי שאילתות לשר-האוצר. השבוע השיב עליהן (כב" יכול!) סגן-השר, צבי דינשטיין. הנה מה שקרה:

שאלתה מס' 6288.

ח"כ אורי אבנרי שאל את שריהאוצר:

בקשר לקרן המיוחדת, שתדומתיה מושגות על-ידי שריהאוצר ועוזריו.

הריני מבקש לדעת:

(1) האם הקרן הנדונה נתונה לפיקוח האוצר?

(2) באיזו מיסגרת פועלת הקרן הנ"ל?

- (3) מה הן שיטות-הפעולה של הקרן הנ"ל באיסוף הכספים?
- (4) כמה כספים הצטברו עד כה בידי הקרן הנדונה?
- (5) כמה כספים הוצאו עד כה במיסגרת הקרן הנדונה, או בקשר איתה?
- (6) באילו מיפעלים ומוסדות הושקעו עד כה כספים כנ"ל, וכמה בכל מיפעל ומוסד?
- (7) על-ידי מי אושרו ההשקעות הנדונות?
- שאלתה מס' 6289.**

ח"כ אורי אבנרי שאל את שריהאוצר:

נמסר כי חברת ספנות תרמה 21 מיליון ל"י לקרן המיוחדת של שריהאוצר. עוד נמסר שמאז הקמת הקרן נתרמו לה כבר 250 מיליון דולר על-ידי גורמים שונים בחו"ל. ועוד 150 מיליון לירות על-ידי גורמים ישראליים.

- הריני מבקש לדעת:**
- (1) האם הידיעה הנ"ל נכונה?
- (2) האם הקרן הנ"ל פועלת על יסוד חוק כל שהוא? אם כן — איזה חוק?
- (3) מי קובע את מטרות הקרן?
- (4) האם קיים פיקוח ציבורי על הקרן? אם כן — של מי?
- (5) מה הוא הסכום שנאסף עד כה באמצעות הקרן?
- (6) במה הושקעו הכספים שנאספו על-ידי הקרן, ומה היא חלוקת הסכומים שהושקעו?
- (7) האם בידי הקרן מצויה רזרבה נוספת? אם כן — מה הוא סכום הרזרבה?

תשובת סגן-השר צבי דינשטיין:

אני מניח ששאלתך זו הוגשה לפני ההצעה לסדר-היום שלך בנושא זה. אין לי מה להוסיף על דבריו המפורטים של שריהאוצר בתשובה להצעה לסדר-היום בנושא זה ביום 23.5.73.

היו"ר ישראל ישעיהו: שאלה נוספת לחבר-הכנסת אורי אבנרי.

אורי אבנרי: כיוון שלא קיבלתי אז שום תשובה, אני נאלץ לשאול שאלה נוספת. באותו דיון בהצעת הודיע שריהאוצר בפירוש שהוא לא יענה על שום שאלה ששאלתי.

באותו יוכוח הודיע שריהאוצר שהוא דיווח פעמים רבות לוועדת-הכספים של הכנסת על פעולות "קרן ספיר", והוא גם נופץ בפרוטוקולים של הוועדה, שלא יכולנו לעיין בהם.

מיד לאחר מכן עלה על הדוכן חבר-הכנסת חיים קורפו, חבר ועדת-הכספים, ואמר שהשר מעולם לא דיווח לוועדת-הכספים של הכנסת, אלא רק סיפר פה ושם "חוויות אישיות".

שאלתי היא: איך ליישב את הסתירה הזאת בין דברי השר לבין דברי חבר ועדת-הכספים, שנאמרו באותו מעמד ומעל אותו דוכן?

סגן-השר צבי דינשטיין: יש שתי שאילתות של חבר-הכנסת אבנרי, מס' 6288 ו-6289, באותו נושא. היות והיה דיון, ושריהאוצר הבהיר את הנושא בתשובה להצעה לסדר-היום, לא נכנסתי לפרטים. התשובה שאני הזכרתי היתה, כפי שאמרתי בתחילת דברי, היות והשר אילתה הופנתה לפני הדיון. ודאי חבר-הכנסת אבנרי בא על סיפוקו מבחינת התשובה.

אם חבר-הכנסת אבנרי איננו חושב כך, אני מוכן לבדוק בפרוטוקול את מה שנאמר, ועל מה שהוחרר אשתדל להשיב בישיבה הבאה. זאת אני עונה גם על השאלתה שמספרה 6289.

אורי אבנרי: האם כבוד סגן-השר ענה לשאלות מבחינה פורמלית או לא?

היו"ר ישראל ישעיהו: מה שהוא אמר — אמר. אין יכוח, אין ניסוח ואין עריכה של תשובה.

אורי אבנרי: אם זו היתה תשובה, מגיעה לי עוד שאלה נוספת, מפני ששאלתי שתי שאילתות. אם הוא דוחה את תשובתו, גם אני דוחה את שאלתי הנוספת.

היו"ר ישראל ישעיהו: מה שהוא ענה — זו התשובה.

אורי אבנרי: היו שתי שאילתות. שאלתי שאלה נוספת אחת, ושעליה סגן-השר טירב לענות. אני רוצה לשאול עכשיו שאלה נוספת על השאלתה מס' 6289.

היו"ר ישראל ישעיהו: סגן שריהאוצר השיב מה שהשיב. הוא אמר שהוא צריך לקרוא את הפרוטוקול, לעיין ולראות אם יש עוד דברים. אם יהיה לו מה להוסיף — הוא יוסיף.

אורי אבנרי: אם כן, יש לי שאלה נוספת. מונח לפני הפרוטוקול של הכנסת מיום 19 ביוני 1972, שבו כבוד סגן-השר אמר, בתשובה לשאלה נוספת לשאלתה של חבר-הכנסת יגאל הורוביץ: "אמרתי ש" בעניין זה יש הודעה של שריהאוצר שאין קרן כזאת, ועל כן אין על מה לפקח, אם אין קרן כזאת, ואין על מה לדבר, ידוע לנו שבכמה מיקרים, שבהם בהתערבותו של ספיר הושגו תרומות — הופנו המוטבים, או הסטודנ"טים, במישרין לנותני התרומה".

האם כבוד סגן-השר סבור שהתשובה הזאת תואמת את המציאות ואת האמת, לאור מה שנתגלה בינתיים על קרן ספיר?

סגן-השר צבי דינשטיין: מה נתגלה בינתיים? אני זוכר את התשובה שנתתי לגבי התרומה הספציפית הזאת. תשובה שנתתי תאמה את העובדות ואת המציאות כפי שהיא.

יגאל הורוביץ: היא לא היתה נכונה אז, והיא לא נכונה היום. התשובה שלך סתרה את האמת אז, והיום היא גם סותרת.

היו"ר ישראל ישעיהו: אין לך רשות. לא ננהיג נוהגים חדשים בכנסת. היתה שאלה נוספת של בעל השאלתה. כאשר ננהיג סדר אחר של תשובות לשאלות ושאלות נוספות, יתקיים הסדר ההוא.

הנשיא ושורפי

בוטיק המין

אז: שריהמישפטים.
מאת: ח"כ אורי אבנרי.

ביום 25.5.1973 פירסם הארץ בעמוד 23 כתבה מאת נתן דונביץ, ובה מסופר כי נשיא המדינה חנן את ישראל ברנט, שנמצא אשם בהצתת בוטיקהמין ארוס. החנינה של ברנט לא היתה חלק מחנינה כללית, אלא בהתערבות אישית של נשיא המדינה.

הריני מבקש לדעת:

- (1) האם המליץ שריהמישפטים על חנינה לישראל ברנט, כמחווה אישית כלפי הנשיא?
- (2) מה היו שיקולי שריהמישפטים, כאשר המליץ על חנינה זו?
- (3) מי הם האסירים האחרים אשר קיבלו חנינה בשנת 1973? מה היו השיקולים לגבי כל מקרה ומקרה?
- (4) מי הם הנאשמים שחקירתם הופסקה בשנת 1973 לפי הוראת שריהמישפטים או היועץ המישפטי לממשלה, ומה היו השיקולים בכל מקרה?
- (5) בפסקהדין של ישראל ברנט ציין בית-המישפט המחוזי בתל-אביב כי נעשו נסיגנות, במהלך המישפט, להשפיע על הליכי-המישפט, "תופעה שהיא זרה לחיי המישפט בארץ, ומוזר לדת לתת עליה את הדעת". האם הורה שריהמישפטים לחקור מי ניסה להשפיע על מהלך המישפט, והאם נפתחו הליכי-אישום נגד המנסים להשפיע על הליכי-המישפט?

גולדה היא

פירסומת לסיגריות

שריהבריאות, ויקטור שם-טוב, הביא לכנסת הצעת חוק האוסרת פירסומת לדברי טאבאק בטלוויזיה, ב" רדיו ובשלטים, והמגבילה פירסומת זו בעיתונות. בוויכוח על כך עוררתי כמה שאלות עקרוניות:

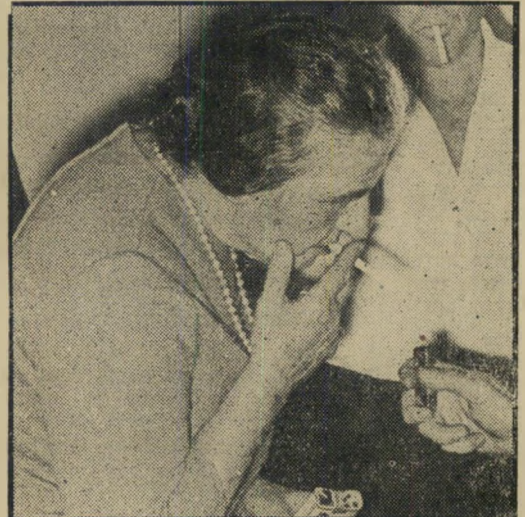
אורי אבנרי: אינני מעשן סיגריות. מעולם לא עישנתי סיגריות, מעולם לא חשתי בפיתוי כזה.

שריהבריאות ויקטור שם-טוב: פעם כתבת שניתית כל דבר.

אורי אבנרי: נסיתי גם סיגריות, אבל זה לא משך אותי.

לא אצביע נגד הצעת החוק. אי-אפשר להצביע נגד הצעת-החוק הנוגעת לפיקוח-נפש ממש. אבל יחד עם זה מעוררת הצעת-החוק שאלות יסודיות לגבי חופש-הביטוי, חופש-הפירסום וחופש-האזרח בכלל.

הספק הראשון הוא: באיזו מידה יכול איסור פירסום לעזור, כאשר מודעות חיות לעישון מודקרות לעיני כל אדם על כל צעד ושעל — החל בראש-הממשלה, ש" היא כל-כלה פירסומת חיה לעישון סיגריות והיא, ברוך

גולדה מעשנת

השם, מאריכה ימים!) וכלה בצה"ל, שבו יש לחץ חברתי עצום למען עישון בגיל מאד רגיש? אני מכיר אנשים שכימעט הוכרחו לעשן בתקופת שירותם בצה"ל, חיילים וחיללות. הסיגריות מצויות שם בשפע, הסביבה כולה מעשנת, ויש גם זמן פנוי לעישון.

יש כאן בכל זאת, תופעה מזוהה. אנו אומרים שהסיגריה מוזיקה. אבל הייצור של דבר מוזיק זה — מותר; המיסחר בדבר מוזיק זה — מותר; ההפצה של דבר מוזיק זה — מותרת, אבל פירסום הדבר, המייצור ומופץ כחוק — אסור. הפירסום עצמו מהווה כאן את הפשע, וזה מעורר ספק כבד מאד.

יש הבדל בין זה לבין חשיש. יש אומרים שחשיש מוזיק פחות מאשר הסיגריות, זאולי בהרבה סהות. אך ייצור החשיש אסור, ההפצה והמיסחר בו — אסורים, וממילא גם הפירסום אסור. כאן, לעומת זאת, אנו אומרים